

మైదానం లోతుల్లోకి...

పోస్ట్ మోడర్న్ పరిశీలన

అడ్వూరు రఘురామరాజు

ఎమెస్కో

విషయసూచిక

పరిచయం	5
ముందుమాట	11
చూపుల వలయాల్లో చిక్కుకున్న చలం	17
చలం రాజేశ్వరి ఫెమినిస్టా?	23
చలం విస్మరించిన రాజేశ్వరి బాల్యం	29
మళ్ళీ మళ్ళీ అమీర్ మరణంతో	37
సృజనాత్మక కథనంలో అంతర్దానం కాగల అంశాలు : వాచకంగా మైదానం	43
పిల్లల కోర్టులో చలం : అభాసుపాలైన రాజేశ్వరి మాతృప్రేమ	51
మైదానంలో విముక్తికి వ్యక్తులు, స్థలాలు	63
చలం : వ్యవస్థ నిర్మాతా (System builder) లేక భావావిష్కర్తా (Trend Setter)?	71
వాచకం చుట్టూ....	83
అనుబంధం	
పోస్టుమోడర్నిజం : 'అక్కడ', 'ఇక్కడ'	89

చూపుల వలయాల్లో చిక్కుకున్న చలం

చలసాని ప్రసాదరావు చలం గురించి రాస్తూ “చలం పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థకు ఉపకరించగల తిరుగుబాటుకు ఆజ్యం పోశాడు తప్ప అంతకుమించి ముందుకు అడుగేయలేక పోయాడు. వేయబోయిన అడుగు కాస్తా ప్రజలకు దూరంగా, సామాజిక వాస్తవాలకు బహు దూరంగా శ్రీ రమణాశ్రమ ఆధ్యాత్మిక చీకటి గుహలలోకి ఈడ్చుకు పోయిందాయన్ను” అంటారు (చలం శృశాన సాహిత్యం - ముందుమాట) ఇదే పంథాలోని మరో అభిప్రాయం ఇప్పటి విరసం నాయకుడు చలసాని ప్రసాద్ది. ఆయన చలంతో మాట్లాడుతూ “ఐ లైక్ చలం, మైనస్ ఈశ్వరుడు. యీలా అన్నానని మీకు కోపమా?” అని అడిగినప్పుడు చలం జవాబు “యేం కోపం లేదు. మీ నమ్మకం, మీ యిష్టం మీది. నా భావాలను మీమీద రుద్దాలనే తాపత్రయం నాకు లేదు. మీ స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యాలను గౌరవిస్తాను.” ఈ సమాధానాన్ని కాదని పై యిద్దరి - చలసాని ప్రసాదరావు, చలసాని ప్రసాదుగార్ల - అభిప్రాయాలను ఖండించే హక్కు మనకులేదు. కాని వివిధ అభిప్రాయాలను అలాగే వదిలెయ్యడం వల్ల పరిశీలన నిలిచిపోతుంది. వివిధ దృక్పథాలు గడ్డకట్టుకుపోతాయి. చర్చ సాగదు. చలంలోని విషయాలను వేర్వేరు సంబంధాలను కూలంకషంగా పరిశీలించవలసిన అవసరం యిప్పుడు ఎంతైనా వుంది.

ఒక రచయిత అభిప్రాయాలమీద తుది తీర్పు ఇవ్వకుండానే వివిధ దృక్పథాలనుంచి ఆ రచనపై అభిప్రాయాలను విశ్లేషించవచ్చు. చలసానిగార్ల పై వాక్యాలలో అరుణాచలం వెళ్ళి చలం తన జీవితంలో తప్పటడుగు వేశాడనీ, తను మొదలుపెట్టిన పోరాటాన్ని మధ్యలోనే వదలి ఆధ్యాత్మికత్వానికి దాసోహం అయిపోయినాడనే బాధ, ఆవేదన, నిరుత్సాహం, ఫిర్యాదు కనబడుతాయి. కాని పూర్వాశ్రమ చలానికి, ‘అరుణాచలం’లోని చలానికి మధ్య పెద్ద విభేదాలు లేవంటాడు స్వయంగా చలం. ఈ నేపథ్యంలో చలాన్నీ, చలం రచనలను ఆయన జీవితంలోని

కొన్ని అంశాలను పునఃపరిశీలిద్దాం. కొన్ని పోలికలను గుర్తించుదాం, కొత్త సంబంధాలను ఏర్పాటుచేద్దాం.

సుళ్లు తిరిగే చూపుల వలయాలు

చలం రచనలలో ముఖ్యమయినది మైదానం. చలంలోని సృజనాత్మకతకి, విప్లవాత్మకతకి యిది ఒక గొప్ప ఉదాహరణ. ఈ నవలలో ముఖ్యమయిన పాత్రలు రాజేశ్వరి-అమీర్. వీరి మధ్య 'ఆకర్షణ' ఈ నవలలోని ప్రధాన అంశం. ఈ ఆకర్షణను 'చూపుల' ద్వారా వర్ణించుతాడు చలం. ఈ వర్ణనను మరలా ఒకసారి చదువుదాం. రాజేశ్వరి స్వగతం:

“గదిలో ఇంకా ఎవరో ఉన్నారని గ్రహించి వెనక్కి వెళ్లడానికి చప్పున తిరగబోతూ వుండగానే, ఈ లోపునే ఎవరో గాఢంగా నా వీపుని చూపులతో స్పృశిస్తున్నట్టు తోచింది. అతనివంక పూర్తిగా కళ్ళన్నా ఎత్తకుండా లోపలికి వెళ్ళిపోయినాను. కాని ఆ చూపు నా వీపున వేసిన గాయం మాత్రం నన్ను రోజుల్లా బాధపెట్టింది...”

“ఆ చూపులో ఎంత బలం, వాంఛ నిండి ఉందా అని ఆలోచించాను, ఆశ్చర్యంతో ఆ సాయంత్రమంతా. ప్రతిరోజూ ప్రొద్దున్నా ఆ వ్యవహారం మీదనే అతను ఆయన దగ్గరకి వచ్చేవాడు. నువ్వేమన్నా అనుకో. నేను కూరలు కొంటున్నా, మజ్జిగ చేస్తున్నా, కాఫీ తాగుతున్నా సరే, అతను వొచ్చాడని తెలిసేది యెట్లాగో - ఇంకా బిగ్గరగా మాట్లాడే అతని కంఠం నాకు వినబడకముందే, నాకు గుర్తు తెలియకముందే, ప్రతిరోజూ నాలుగైదుసార్లు రోడ్డుమీద కనబడేవాడు. రెండు మూడు రోజులు గుమ్మంలో తను వొచ్చినప్పుడు లేకపోతే, నా కోసం తన చూపుని అక్కడ వదిలి వెళ్ళాడా అనిపించేది నాకు...”

“ఆ వేళ మధ్యాహ్నం రెండింటికి వాకిట్లో నుంచుని ఉన్నాను... ఆ రోడ్లలో ఉద్యానవన విహారానికై వొచ్చినవాడివలె నడుస్తున్నాడు.